

на точността на оценките или се взаимстват идеи от теорията за приписване на данни за липсващи стойности.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪЧЕТАВАНЕТО НА ДАННИ В БЪЛГАРСКАТА СТАТИСТИЧЕСКА ПРАКТИКА

Въвеждането на съчетаването на данни като елемент на интегрираната статистическа система изисква внимателен подход и значителна подготвителна работа. На първо място, възниква въпросът налице ли са предпоставките за използване на подобен подход. От една страна, у нас са налице всички тенденции, които са породили необходимостта от съчетаване на данни и в останалите европейски страни. От друга страна, необходимо е да се направи подробен анализ на конкретните информационни потребности на управлението и обществото, задоволяването на които изисква интегриране на данни от различни източници. Установяването на потребностите трябва да стане при водещата роля на НСИ и с активното участие на съответните министерства и ведомства.

Използването на съчетаването на данни от различни източници трябва да се предхожда от провеждането на няколко пилотни проекта в области, определени като приоритетни. Преимущество в това отношение може да се даде и на проектите, при които използването на източници ще изисква най-малко координационни и организационни усилия. Много по-лесно е например съчетаването на данни от две изследвания, администрирани от НСИ, отколкото съчетаването на данни от изследване на НСИ с данни от данъчните регистри. Практиката у нас показва, че все още има какво да се желае при координацията на действията между различните институции дори когато съществува законовата рамка за това.

Изключително полезно би било проучването на опита и привличането на специалисти в рамките на предприсъединителните фондове от водещите в направлението страни като Нидерландия, Италия, Финландия, Великобритания, както и включването на НСИ в съвместни европейски проекти на официалните статистики и водещи университети, посветени на въвеждането на нови методологии като наскоро приключилия EURAREA проект. Съчетаването на данни поставя сериозни предизвикателства в кадрово и техническо отношение. Обикновено няма готови програмни решения поради многообразието от случаи на съчетаване на данни и се налага разработването на специализиран софтуер (досега най-често в среда на SAS). Приложението на методите за съчетаване на данни изисква специализирана подготовка по моделиране, поради което поне на пилотната фаза е необходима съвместна работа на експерти от практиката и представители на академичната общност.